

Cena numeru 24 h.

Nr. 5. Rok I.

Niedziela dnia 10 Lutego 1918 r.

DODATEK DO „UNJI”

KRONIKA

Cena prenumeraty: Kwartalnie 5 koron 20 halerzy, półrocznie 10 koron, rocznie 20 koron; z przesyłką pocztową kwartalnie 6 koron, półrocznie 12 koron, rocznie 24 koron.

Ceny ogłoszeń: wiersz petitowy na czwartej stronie 50 h., 40 wierszy 16 kor. Na pierwszej stronie cena podwójna. Na marginesie stron środkowych cena półtora raza droższa. Przy kilkunastu ogłoszeniach duży rabat.

RADOMSKA

Pismo poświęcone sprawom Radomia i okolicy. — Wychodzi w Czwartki i Niedziele.

Redakcja i administracja Lubelska 41 (1 piętro) otwarta od godz. 11 — 12 w południe.

KINO CZARY

Lubelska № 47.

Od jutra!!!

PREMJERA 1918 ROKU

Występy ulubienicy publiczności

POLI NEGRI.

Za pocałunek wieczystych nocy męki

Wspaniały dramat w 5-ciu aktach.

POWRACAJĄ.

Niby ptaki przelotne do swych gniazd stęsknione, wracają ci, których burza dziejowa w obce zagnała kraje.

Jednych goniła przemoc, innych pospolite tchórzostwo pędziło. Dziś wracają I wita ich Ojczyzna niepomną grzechów. Wita jednak wszystkie dzieci swoje. Gdyż idą do Niej, by z Nią żyć, pracować, walczyć.

Wyszlachetniła tęsknota na obczyźnie dusze i serca. Ci, których czynowniczy mundur krył, poczuli się wiernymi kraju synami, obca rzucili powierzchowną postać — i wracają. Ale nie wszyscy, niestety. Choć tysiące przechodzą przez front, nieliczni do zagród i domów swych dochodzą. Inna, obca ich pęta moc i bierze, by znów trud i pracę brać, trud tylko Ojczyźnie należny.

Nie skończyła się krzywda, ból i nędza polska.

Ci, co do Ojczyzny wolnej dążyli poprzez taśmę stalową drutów i bagnetów — nie odnaleźli jej.

Powracają nieliczni. Ale głos społeczeństwa woła ich wszystkich ku sobie i wołać nie przestanie, aż między nami będą.

Podpisujcie deklarację!

Poniżej podajemy deklarację ogólnonarodową i wykaz Tow., które ją podpisały.

Bezprzykładne w dziejach krwawe zmaganie się narodów zbliża się ku końcowi. Nadchodzi chwila rozstrzygnięcia między wojną i pokojem, przeszłością i przyszłością. A kiedy zapadną wyreki ostateczne, z oddechu wojny wyłoni się Polska. Jaką jej postać losy nadadzą, czy wolną, czy pozorami wolności spętaną — od tego zależy będzie, czy pokój ten stanie się oczekiwanym, trwałym ludów pokojem, czy będzie on tylko chwilowym bronią zawieszeniem.

Przed stu laty upadło Państwo Polskie. W chwili gdy Polska z konstytucji stanowej przekształcała się w wolnościowe państwo demokratyczne, pchnięto ją w przepaść. Upadła w czasie, kiedy naokół wyrastały potęgi zaboreze, — cały Jej ustrój bowiem był zaprzeczeniem gwałtu i samowładztwa. Dziś, kiedy z morza przelanej krwi i nieszczęść ogromu odradza się idea demokratyzacji państwa i praw człowieka, powstaje Polska, jako zwiastun wolności ludów.

I dlatego w chwili tej Naród Polski winien sobie i światu dać stanowczy wyraz swej woli i swym dążeniom.

Wprawdzie dzieje Polski ostatnich stu lat w zupełności określiły Jej dążenia wobec całego świata, wprawdzie szukanie innego wyrazu, silniejszego nad czyn powstań orędownych, jest zgoda zbrodnie, jednak wobec groźby, że przy stole rokowań o pokój odwieczna ta wola Narodu Polskiego może być tłumaczona inaczej, Naród Polski, pozbawiony prawowitego, powstałego z wyborów przed-

stawicielstwa, przez swe zrzeczenia i instytucje, jako wyraziciel zorganizowanej opinii Narodu, oświadcza:

1) Jest niezłomną wolą Narodu Polskiego wskreszenie zjednoczonej Polski, jako Państwa niepodległego, niezależnego pod względem politycznym, gospodarczym i wojskowym, w granicach etnicznych i zapewniających Mu żywność gospodarzą, z dostępem do morza.

2) Zgodnie z wiekową tradycją jest tałem dążeniem Narodu Polskiego stworzenie z niepodległymi ludami, zamieszkającymi ziemie dawnej Rzeczypospolitej Polskiej, dobrowolnego związku, opartego na zasadzie „wolni z wolnymi, równi z równymi”, Rozgraniczenie obszarów o ludności mieszanej winno być dokonane drogą nieskrępowanego przez obcą ingerencję porozumienia się Sejmu Polskiego z sejmami tych ludów.

3) O ustroju powstającego Państwa Polskiego, jak i o Jego stosunkach i związkach międzynarodowych stanowić jest władny wyłącznie Sejm ustawodawczy, na istocie demokratycznych zasadach zwołany, jako jedyny uprawniony wyraziciel woli Narodu. Wszelki nacisk ze strony czynników obcych zwłaszcza obecność obcych wojsk i obcych władz — winien być uniesiony.

4) Tylko przy takim rozstrzygnięciu sprawy Polska odrodzona, wchodząc w zgodzie ze sobą i z innymi do rodziny wolnych narodów, będzie rękojmią trwałego pokoju i stałe się rzeczniczką i ostoją prądów wolnościowych i demokratycznych w Europie. Polska, zbudowana bez udziału Narodu Polskiego, ukształtowana wbrew Jego dążeniom,

wtłoczona w warunki i związki z góry i przemocą Jej narzucone, nie pogodzi się nigdy ze swym losem i będzie nadal ogniskiem ustawicznego niebezpieczeństwa dla pokoju Europy, źródłem i przedmiotem potęgających się zaborozych.

5) Aby jednak Polska mogła się podźwignąć z ruiny gospodarczej, w którą ją wtrąciła wojna, jest rzeczą niedozwolną natychmiastowe uwolnienie kraju od okupacji, stwarza ona bowiem niesłychane i z dniem każdym potęgujące się wyniszczenie gospodarcze kraju przez wyczerpanie rolnictwa, unicestwienie przemysłu i pogrążenie w ostatecznej nędzy szerokich mas ludności.

Do tej pory złożyły podpisy następujące towarzystwa.

Rada m. st. Warszawy*)

Związek Kółek Rolniczych Centralnego Towarzystwa Rolniczego

Towarzystwo Kółek Rolniczych imienia Staszycy

Związek Stowarzyszeń Spożywczych

Towarzystwo Przemysłowców Królestwa Polskiego

Rada Zjazdu Przemysłowców Górniczych w Królestwie Polskim

Sekcja Przemysłu Włóknistego Okręgu Łódzkiego

Związek Zawodowy Cukrowni Królestwa Polskiego

Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Metalowych Królestwa Polskiego

Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Budowlanych Królestwa Polskiego

Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego w Królestwie Polskim

Warszawskie Towarzystwo Popierania Przemysłu i Handlu

Sekcja IV Rzemieślnicza Warszawskiego Towarzystwa Popierania Przemysłu i Handlu.

Koło Starszych i Podstarszych Warszawskich Zgromadzeń Rzemieślniczych

Związek Rzemieślników Chrześcijań w Królestwie Polskim

Towarzystwo Rozwoju Przemysłu, Rzemiosł i Handlu

Warszawskie Towarzystwo Popierania Drobnego Przemysłu Metalowego

Zarząd Związku Właścicieli Pracowni Obuwia Chrześcijań

Grupa Księży Katolickich w Warszawie 73 podpisy

Zjednoczone Koło Ziemianek

Towarzystwo Niewiast Chrześcijańskich św. Wincentego à Paulo

Towarzystwo Pomocy w Doskonaleniu się Zawodowym Kobiet Pracujących

Chrześcijański Związek Rękodzielniczek „Dziwnia”

Koło Przełożonych Szkół Średnich Żeńskich w Warszawie

Stowarzyszenie Sług Katolickich

Stowarzyszenie Nauczycielstwa Polskiego

Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskich Szkół Początkowych

Koło Pracowników Polskich

Rada Stowarzyszenia Techników w Warszawie z Kołami:

Koło Architektów

Koło Mechaników

Koło Chemików

Koło Elektrotechników

Wydział Urzędów Zdrowotnych Użyteczności Publicznej (Wzup)

*) Na posiedzeniu z dnia 31/I deklarację, zgłoszoną do przyjęcia przez Radę i zaopatrzoną 51. podpisami radnych, Rada przyjęła oklaskami.

Koło Żelbetników
 Koło Inżynierów Doradców i Rzeczników
 Stowarzyszenie Filistrów „Weleji“
 Stowarzyszenie b. Wychowawców Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Puławach
 Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie
 Zgromadzenie Kupców m. Warszawy — Urząd starszych i reprezentanci zgromadzenia kupców
 Urząd Starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi
 Komitet Giełdowy Warszawski
 Komitet Giełdowy Łódzki
 Kasa Pożyczkowa Przemysłowców Warszawskich
 Związek Drobnych Kupców Chrześcijań
 Zarząd Okręgowy Polskich Związków Zawodowych (Robotniczych)
 Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich
 Centralny Polski Związek Ogrodników wraz z Kołami w Łodzi, Lublinie, Kaliszu, Siedlcach, Łęczycy i Klemensowie
 Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych i Przemysłowych
 Związek Zawodowy Pracowników Cukrowni Królestwa Polskiego
 Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy b. Pracowników Kolejowych na drogach żelaznych
 Związek Buchalterów w Warszawie
 Związek Zawodowy Pracowników i Pracownic Krawieckich
 Zgromadzenie Czeladzi Kuśnierskich w Warszawie
 Koło Mistrzyń Krawieckich
 Sekcja Krojezych przy Związku Rzemieślników Chrześcijańskich w Królestwie Polskim
 Koło Rzeźników przy Związku Rzemieślników Chrześcijańskich w Królestwie Polskim
 Towarzystwo Czytelników m. st. Warszawy
 Towarzystwo Ogrodników Warszawskich
 Muzeum Rzemiosła i Sztuki Stosowanej w Warszawie
 Towarzystwo „Patronat“ nad polską młodzieżą rzemieślniczą i przemysłową
 Towarzystwo Pracy Społecznej wśród żydów w Polsce
 Towarzystwo Popierania Pracy Rolnej i Rzemieślniczej wśród żydów w Królestwie Polskim
 Centralne Towarzystwo Rzeźnicze
 Zgromadzenie Drukarzy
 „ Rzeźbiarzy i Kamieniarzy
 „ Meblarzy
 „ Rymarzy
 „ Siodlarzy
 „ Introligatorów
 „ Kowali
 „ Bronzowników i Mosiężników
 „ Formiarzy
 „ Stolarzy
 „ Tapicerów
 „ Białoskórników
 „ Tokarzy
 „ Koszykarzy
 „ Odlewników
 „ Golarzy-Fryzjerów
 „ Szwawców
 „ Pozłotników
 „ Kotlarzy
 „ Mistrzów Kuśnierskich i Czapniczych
 „ Malarzy Pokojowych
 „ Mistrzów Mydlarskich
 „ Mistrzów Piśkarskich
 „ Krawców
 „ Bednarzy
 „ Lakierowników
 „ Ślusarzy, Puszkarzy, Ostrogarzy i Gwoździarzy
 „ Jubilerów, Złotników i Grawerów
 „ Szklarzy
 „ Mistrzów Rymarskich
 Zgromadzenie Fryzjerów i Perukarzy
 „ Cukierników
 „ Majstrów Rzeźniczych
 „ Rękawiczników
 „ Szczotkarzy
 „ Piernikarzy
 „ Garbarzy
 „ Powroźników i Liniarzy
 „ Blacharzy
 „ Zegarmistrzów
 „ Cieśli
 Towarzystwo Współdzielcze Zjednoczonych Ślusarzy Chrześcijań w Warszawie
 Kooperatywa Stowarzyszenie Introligatorów, Drukarzy i Litografów „Grafika“
 Kooperatywa Tapicerska
 Chrześcijańskie Współdzielcze Stowarzyszenie Krawców w Warszawie
 Jarmark Kasy Poż. Oszczęd. Rzemieślników Chrześcijań
 Składy towarowe Kredytu Poż. Oszczęd.

Podpisane organizacje wzywają inne organizacje polskie do zgłaszania akcesu.

Od Redakcji.

Upraszam wszystkie stowarzyszenia i instytucje o nadsyłanie sprawozdań z działalności oraz świadomości o zebraniach odesyłach i t. p.

Walka z demoralizacją.

Wojna przyniosła z sobą prócz biedy i nędzy cały szereg demoralizujących objawów. Widzimy to niemal na każdym kroku. Nie mówimy już o paskarstwie, podbijaniu cen, okradaniu współobywateli przez spekulantów, fałszowaniu artykułów żywnościowych — są to rzeczy smutne, ale czasowe, nie tak straszne w konsekwencjach dalszych dla ogółu. Natomiast w oczach niemal naszych dokonuje się proces, który jeśli chodzi o skutki, wstrząsnąć może nie tylko moralnym, ale i fizycznym zdrowiem społeczeństwa. O tym procesie mówią fakty i ludzie, którym nie obce są powne tajemnice życia.

Porozmawiajcie z jakimkolwiek adwokatem lub sędzią. Powie on wam, że liczba spraw w Radomiu o zabójstwo dzieci nieślubnych, o alimenty, gwałty fizyczne, rozwody nieustannie wzrasta, że z dnia na dzień kancelarie adwokackie i urzędy sądowe notują coraz więcej spraw o niemoralność.

Jest to fala, która ogarnia całe społeczeństwo, bez względu na warstwy, narodowości, wyznania. Charakterystyczne np. jest wzmożenie się rozwodów u żydów, narodu konserwatywnego, który umie trzymać swe jednostki w kleszczach uświęconych form.

Albo to nie są jeszcze fakty krzyżujące. Wejrzyjcie zato w nasze niziny, tam gdzie nędza rozpościera swoje ramiona. Istniała ona zawsze, ale dziś idzie z nią w parze rozpusta tajemna, nędzą spowodowana, ale straszna w swych skutkach.

W Radomiu są dziesiątki tajemnych lokali, niesnanych milicji, lub innym organom władzy, gdzie rozpusta święci swoje orgie. Jest ona tym straszniejsza, że w parze z nią szerzą się choroby, skrywane przed okiem lekarza. W lokalach tych dziesiątki dziewcząt toczy wenerja, a one znów z kolei zarażają setki mężczyzn. Wszystko to dzieje się pod boki milicji i innych władz, którym jeśli przynajmniej nie chodzi o zdrowie moralne naszego społeczeństwa, to powinno chodzić o to, aby straszne choroby nie krzewiły się z zastraszającą siłą.

Walka z takimi instytucjami powinna być rozpoczęta. Nie może milioji powstrzymać fakt, że to się dzieje po prywatnych mieszkaniach. Prywatne mieszkanie przestaje być takim, o ile krzewi się w nim plama rozpusty.

Kameleon polityczny.

W przemianach zadziwiających, jakim wielu ludzi podlega w czasach ostatnich, są jednak pewne, które winny osiągnąć palmę pierwszeństwa. Do rządu polskiego garną się ci, którzy nie tylko podrywali ideę polskiej państwowości, ale nawet karygodne czyny popełniali. Oto komisarzem wyborczym na ziemię radomską zostaje p. Marjan Arkuszewski człowiek, który we wrześniu roku 1914 po bitwie pod Budami Michałowskiemi od dworu swego odrzucił transport rannych legionistów. Dziś zaufanie rządu spada na niego. Nie dziwimy się już ni czemu — ale niechaj opinia publiczna wie co się dzieje.

Ze spraw szkolnych.

W niedzielę dnia 10-go b. m. odbędzie się w Radomiu konferencja zarządców szkolnych, rad opiekunów szkół średnich ziemi radomskiej i grom nauczycielskich.

Konferencja została zainicjowana w grudniu r. z. i zgromadziła przedstawicieli szkolnictwa całej ziemi radomskiej. Na następnym zebraniu w styczniu opracowano zasady organizacji, które poniżej podajemy.

I. Cel organizacji.

1. Stworzenie terenu dla wymiany myśli pedagogicznej i zogniskowanie pracy

wychowawczej w zakresie teorii i praktyki.
 2. Ujednolajnienie poszczególnych typów szkół średnich i uzgodnienie wymagań od wychowawców i wychowawców.

3. Stworzenie ogólnego, które łącznie z innymi mogłoby się stać wyrazem opinii społeczeństwa w sprawach szkolnictwa średniego.

4. Stworzenie organu pośredniczącego między szkołami średnimi ziemi radomskiej, a Ministerstwem Wyznań i Oświecenia.

5. Obrona interesów materialnych szkolnictwa średniego.

II. Skład organizacji.

W skład konferencji wchodzi:

1. Kierownicy szkół średnich.
 2. Delegaci Rad Opiekunów po jednym od każdej szkoły, lub właściciele szkół jednoosobowo.

3. Przedstawiciele grom Nauczycielskich po jednym z każdej szkoły.

4. Przedstawiciel koła Księży Prefektów ziemi radomskiej.

III. Konferencja odbywa posiedzenia w stałych terminach miesięcznych, przy czym porządek dzienny posiedzenia powinien być wysłany na dwa tygodnie przed zebraniem. Jako organ wykonawczy wybiera z grona swego pięciu (5) członków, mieszkających w Radomiu. Do prawomocności uchwał konferencji obowiązuje obecność co najmniej jedenaście (11) członków.

Mamy nadzieję, że pożyteczna ta instytucja ujmie w jedną całość rozproszone dotychczas wysiłki pedagogiczne i będzie mogła skutecznie współdziałać z władzami szkolnymi w sprawie ogólnego rozwoju szkół średnich.

MEMORIAŁ Rady Zdrowia m. Radomia.

Na wniosek przewodniczącego Rady Zdrowia, d-ra Kelles-Krauz, Rada miejska uchwalała poprzeć następujący memoriał Rady Zdrowia.

Do Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w Warszawie.

Opierając się na zgodnych orzeczeniach wszystkich lekarzy, zebranych drogą ankiety, Rada Zdrowia m. Radomia stwierdza zastraszające szerzenie się gruźlicy i śmiertelności z tej choroby, szczególnie wśród najbardziej nędznych warstw ludności m. Radomia. Zdaniem lekarzy główną przyczyną tego zjawiska jest złe i niedostateczne odżywianie się i nędza mieszkaniowa.

Wobec tego i wobec widma groźnego przednówka, Rada Zdrowia m. Radomia, poparta uchwałą Rady Miejskiej (z dnia 22.I.1918 r.), zwraca się do Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra z gorącą prośbą o poczynienie wszelkich możliwych kroków u Władz Polskich i Okupacyjnych w celu ukrócenia lichwy żywnościowej, niedozwolonego wywozu środków żywności z naszego kraju, podwyższenia racji niezbędnych środków do życia (chleb, mąka, kasza, cukier) i przedsięwzięcia innych sposobów walki z gruźlicą, dziesiątkującą Polski naród.

Bez polepszenia stosunków aprowizacyjnych, wszelka walka z gruźlicą pozostaje martwą literą.

Reorganizacja krajowej Rady Gospod.

W styczniu r. b. odbyły się obrady K. R. G. na których między innymi była rozpatrywana sprawa reorganizacji K. R. G., która w myśl uchwał, powziętych na poprzednich zebraniach została odłożona do chwili powołania do życia sejmików. Jednak K. R. G. oprócz li tylko na wyborach z sejmików i rad miejskich nie można, ponieważ K. R. G. winna mieścić w sobie przedstawicieli wszystkich odłamów społecznych, przyczem stosunek producentów do konsumentów winien być również w stopniu równomiernym zachowanym.

Należało przeto opracować system kompromisowy, któryby jednocześnie mieścił w sobie pierwiastek wyborczy oraz niezależność wsi od miasta i przemysłu i handlu od rolnictwa i vice versa. Ostatecznie przyjęto, że do składu K. R. G. wejdzie 12 nowych członków.

1) 4 przedstawicieli włościan, wybranych przez ich kurje z łona sejmików.

2) 4 przedstawicieli większej własności, wybranych przez ich kurje z łona sejmików.

Zawiadomienie.

„MIRAŻ”

Wyjechał dnia 7 b. m. na zaproszone gościnne występy do KIELC i do OSTROWCA na tydzień. XIII premierę rozpocznie MIRAŻ we wtorek dnia 12/II.

ANONS!

Benefis Dyrektora KITZMANA odbędzie się w sobotę 16 lutego. Specjalny program, wielce urozmaicony szczególnie baletem. **DYREKCJA.**

3) 4 przedstawicieli reprezentacji robotniczych, wybranych przez Związki Zawodowe.

4) Ze składu K. R. G. skreśla się przedstawiciela P. C. H.

Uchwalony skład w ogólnych zarysach tem się różni od obecnego, że w znacznym stopniu wzmocniono przedstawicielstwo robotników i włościan, którzy wspólnie zyskają 6 mandatów.

W związku z reorganizacją K. R. G. wyłoniła się kwestja przekazania czynności Kom. Nadzor. sejmikom, w całej rozciągłości jednak tego obecnie dokonać nie można ze względu na przełomowy okres, jaki przeżywa K. R. G. Wprowadzenie w chwili obecnej zupełnie nowych ludzi nie obnażmionych z czynnościami w danym kierunku, w wielkim stopniu mogłoby ujemnie wpłynąć na aprowizację Kraju. Dlatego przewidywano do końca roku gospodarczego uchwalono pozostawić emię Nadzor. w składzie dawnym, uzupełniając jej skład przez wybory po jednym przedstawicielu z każdej grupy deputacji reprezentacji powiatowej.

Ze Stowarzyszeń.

Z T-wa Krajoznawczego. W pierwszą niedzielę postu T-wo Krajoznawcze ma zamiar urządzić zebranie towarzyskie połączone z ogólnym zebraniem członków. Projektowany jest również na ten dzień referat p. Bijejki p. t. „Jak powinno wyglądać pod względem estetycznym 100 tysięczne miasto”. Temat ciekawy, a że prelegent zwiedził kawał Europy, więc i treść prawdopodobnie nie zawiedzie.

Po referacie krótka dyskusja, następnie zaś produkcje artystyczne, miła pogawędka i t. d. Cel zebrania — wzajemne zapoznanie się członków.

Ofiara. Dowiadujemy się, że dzięki ofiarności p. Stefana Hempla T-wo Krajoznawcze dostało na wyłączny użytek pokój z kompletnym umeblowaniem, zyskując w ten sposób własny lokal.

T-wo Ogródnicze. W ogłoszonym przez T-wo Ogródnicze Warszawskie konkursie na stanowisko instruktora T-wa Ogródniczego w Radomiu został ustalony jako pierwszy kandydat p. Konstanty Gołębiowski, jako drugi p. Stanisław Sudnik.

Z Teatru.

Opera p. Szczuki nie cieszyła się zbyt wielkim powodzeniem. Rzucono się na repertuar wielki, wymagający wielkich sił głosowych, scenicznych urządzeń, chórów, baletów i t. p. Oczywiście, że nie mogło być mowy o zadośćuczynieniu wszystkim tym warunkom. Sala odrapana, brudna, ławki bez oparcia stwarzały widokowo bynajmniej nie operowe. Największym powodzeniem cieszyły się partje baletowe.

Teatr Popularny. Dzisiaj o godzinie 8-jej wieczorem w sali Związku Chrześcijańskiego odegrana zostanie komedia Przybylskiego „Wicek i Wacek”.

Kradzieże i wypadki.

Podczas rewizji w mieszkaniu Moszka Grünbauma Lubelska 3, dokonanej wskutek podejrzenia, że skradzioną Wajselfiszowi Lejbusiowi rzeczy znajdują się u niego — prócz srebrnego kubka należącego do Wajselfisza — znaleziono niespodzianie całą masę, rzeczy innych, z różnych źródeł pochodzących, a mianowicie: 19 koszul męskich, 2 poszewki na pierzyny, obrus — z przezornie wyciętymi literami — co utrudni właścicielowi odzyskanie. Prócz tego: 5 złotych pierścionków, 1 zł. obrączkę, 1 parę zł. koleczyków; wątpliwej wartości: 4 pierścionki, pół koleczyka, 3 kawaleczki od koleczyków, pół koleczyka z koralem, mały nikłowy zegarek, kubeczek i 4 mosiężne lichtarze. Prawie właściciele zechcą się zgłosić do kanc. milicji, gdzie skradzione rzeczy znajdują się na przechowaniu. W nocy z dnia 6 na 7 Milicja Miejska dokonała już drugiej obławy w bieżącym miesiącu ukradzenia szerzących się w ostatnich czasach zuchwałych kradzieży, przyczem schwytany został znany złodziej recydywista Jan Zabicki, który usiłował zbiedz ze skórą wyciętą z budy dorożkarskiej Szmula Redera Pokalska 6. Innych poważniejszych aresztowań nie dokonano.

Z miasta.

Kalendarzyk kościelny. Zmarli od dn. 6—8 b. m. Stanisław Szpilski 1. 50, Andrzej Szumik 1. 53, Karol Kucharski 1. 50, Stanisław Grzegorzewski 1. 13, Antonina de Koszla Karczewska 1. 52, Teofil Jarmużyński 1. 69, Jan Gromski 1. 73.

Związków małżeńskich zawarto od 6—8 b. m. 5.

Osobiste. Znany w mieście p. Jasiński, b. urzędnik kolei nadwiślańskich, powrócił z Rosji.

Z zebrania Patronatu Harcerskiego. W dniu 8 b. m. odbyło się w Szkole Handlowej męskiej zebranie Patronatu Harcerskiego, przy udziale 30 osób.

Kom. Okręgu Żeńskiego D-hini Szczepaniakowa i Kom. Okręgu Męskiego D-hi Kąkolewski złożyli zebranym sprawozdanie z obecnego stanu harcerstwa w okręgu. Praca robi postępy, lecz napotyka na ogromne trudności z powodu braku odpowiednich ludzi do kierowania drużynami. Tem się też tłumaczy, że praca nie wszędzie tak stoi, jakby to ze względu na dane liczne pozornie mogło się wydawać. Młodzież do pracy garnie się chętnie i robi dużo, lecz zdana tylko na siebie nie zawsze może dać radę.

Po wysłuchaniu sprawozdania zebrani wybrali zarząd, w skład którego weszli pp.: Czajkowska, ks. Gierycz, dr. Kelles-Krauz, Malczewska i Pogorzelski.

Dziwnym jest bardzo, że w skład zarządu mają wchodzić, prócz wybranych, po jednym delegacie od wszystkich szkół, Rad Opiekuńczych Szkół i drużyn harcerskich, co czyni razem 21 osób. Jak z tego widać, że przewaga delegatów z głosem decydującym nad zarządem jest chyba za dużo wielka. Poza tem zgromadzenie tylu osób jest zawsze połączone z wielkimi trudnościami i chyba trudniej będzie przyjść do jakiego porozumienia.

Pod koniec zebrania wysunięto wybór delegatów do komend okręgu, po dwóch do każdej. Sprawę tę jednak ze względu na małą ilość osób odłożono do załatwienia bezpośredniego przez zarząd, który ma to załatwić w ciągu dwóch tygodni. Nad wyborem delegatów wywiązała się żywa dyskusja nad wyborem jako delegata do Kom. Męskiej jednej z matek. Jest też rzeczywiście słuszne, aby matki, jako mające większy wpływ na wychowanie dzieci, niż ojcowie, miały zapewniony jaknajścisły kontakt z kierownikami organizacji.

Dziwnym wydaje się, że podobno Kom. Nacz. stawia sprawę w ten sposób, że jako delegaci do Kom. męskich mogą być tylko mężczyźni, do żeńskich tylko kobiety.

O ile sprawa rzeczywiście tak się ma, to obowiązkiem społeczeństwa jest zwrócić na to uwagi miarodajnych czynników.

Smutne jest tylko małe zainteresowanie, jakie objawia nasze społeczeństwo wobec sprawy harcerstwa. W prasie spotyka się zarzuty, że młodzież usuwa się od opieki starszych i krytykuje się jej postępowanie, lecz gdy chodzi o zorganizowanie tej opieki, to w całym Radomiu zaledwie znajduje się kilka osób, które będą się chciały tem zająć.

Może choć obecnie patronat będzie umiał społeczeństwo nasze zainteresować swoją pracą. Dobrze byłoby, gdyby tak na łamach tutejszych pism otwarto dyskusję nad najbliższymi zadaniami patronatu, która mogłaby wywołać pewne zainteresowanie.

Wywóz produktów. Niejednokrotnie zauważano na kolei, że osoby, które z tytu-

łu zajmowanych stanowisk nie podlegają rewizji rzeczy ze strony milicji miejskiej, wywożą produkty żywnościowe. Należałoby wrócić na to specjalną uwagę na wzór miast galicyjskich.

O upaństwowieniu. Seminarjum nauczycielskie ziem Radomskiej, od lat 3 z trudem walczące z przeszkodami natury materialnej i dające wykształcenie obecnie 256 słuchaczom i słuchaczkom, wystąpiło do Ministerstwa W. R. i O. P. o upaństwowienie.

Z Uniwersytetu Ludowego. W dniu 10 bm. o godzinie 5 po południu w sali Seminarjum Nauczycielskiego przy ulicy Skaryszewskiej 17 wypowie Dr. Forys odczyt pod tytułem: „Męczyźni, a prawa kobiet”.

Składnica przyrodnicza. W mieście naszym zostało zwołane zebranie międzyszkolne mające za zadanie rozpatrzenia projektu urządzenia Składnicy pomocy naukowej z dziedziny nauk przyrodniczych dla szkół średnich. Jednocześnie Rada Szkolna Okręgowa uchwaliła urządzenie muzeum pedagogiczno-przyrodniczego. Czyby, szczególnie w zaczątku, nie można ze wspólnym pożytkiem połączyć tych dwóch projektów.

Odezwa Koła ks. prefektów m. Radomia zwróciło się do przełożonych szkół z wezwaniem zarządzenia zapsuciu szerzącemu się wśród młodzieży, głównie przez teatryki i kinematografy. Odezwa ta była przedmiotem rozważań w poszczególnych radach pedagogicznych.

Wlec polityczny, urządzany przez lewicę niepodległościową, z powodu braku sali działającej się nie odbędzie.

Przypomnienie. Dzisiaj odbędzie się w sali Klubu Narodowego (Hotel Europejski) Podwieczorek na rzecz internowanych legionistów. Obfity bufet, poczta, loteria powinnyściągnąć liczną publiczność.

Z Wydziału Apropowizacyjnego m. Radomia.

Podwyższenie ceny cukru. Wobec świeżo nałożonego podatku na cukier w ilości 120 koron od centnara, Wydz. Aprop. zmniejszony był cenę cukru w handlu detalicznym podnieść do 1 kr. 80 hal. za funt. Zaznaczamy przytem, że niewielkie zapasy cukru Wydz. Aprop. nie zostały zwolnione od podatku.

Kasza tatarska będzie wydawana w najbliższej przyszłości w ilościach znacznych na kupony styczniowe.

Chleb. Z powodu chwilowego braku maki żytniej, chleb nie mógł być normalnie dostarczany.

Obecnie do chleba dodaje się część maki pszennej, wydaje się go w mniejszych ilościach, lecz jest smaczniejszy i pożywniejszy.

Nafta. Wydział Apropowizacyjny, wobec zupełnego braku nafty i ciężkiego, z tego powodu, położenia ludności miasta, delegował specjalnego urzędnika do Limanowej, z poleceniem, aby dokładał wszelkich starań, by naftę w jaknajkrótszym czasie wydano. Wiadomości o rezultacie spodziewane są w ciągu 3 dni. Mamy nadzieję, że panowanie „tojówek” wkrótce się skończy.

Z Akcji Zapomogowej Wydz. Aprop. do dnia 7-go bm. korzysta 8.100 osób. Tanie kuchnie, jak nas informują już całko-

APTEKA

BRONISŁAWA MAZURKIEWICZA

LUBELSKA 5.

POLECA:

Wszystkie środki lecznicze, zupełnie świeże, z pierwszych źródeł otrzymane i wody mineralne ostatniego czerpania.

wiecie gotowe. Od 10-go bm. zaczął funkcyjować.

Rewizja w piekarniach i sklepach dzielnicowych. Wydział Aprowizacyjny zarządził stałą rewizję piekarni i sklepów dzielnicowych. Rezultatem pierwszej rewizji było, że piekarnie L. Potażnika i Pomorskiego skazane zostały na kary po 500 kor., a sklepy dzielnicowe Krzyśkiewicza i Surowieckiego na 50 i 25 kor., za niestosowanie się do rozporządzeń Wydziału Aprowizacyjnego w zakresie cen i dobroci produktów.

Interwencja w P. C. Z. w sprawie terminowego dostarczania produktów mącznych. Aby uniknąć na przyszłość opóźnień w dostawie produktów pierwszej potrzeby wydawanych na kartki, zostali delegowani do P. C. Z. p. wice-prezydent Głiszczynski i dyrektor Wydz. Apr. p. K. Normark, aby już raz nareszcie uregulować prawidłową dostawę produktów. Nadmienić należy, że wszelkie opóźnienia, tak częste w ostatnich czasach, wywołują zbyteczne niezadowolenie mas, oraz cały szereg podejrzeń skierowanych pod adresem Centrali Zbożowej, lub też Wydz. Aprow.

Walka z lichwą żywnościową. Wydz. Aprowizacyjny, chcąc raz już nareszcie przeszkodzić nadmiernemu podbijaniu cen mięsa przez prywatnych spekulantów, użył po 12,000 koron bezprocentowego kredytu masamiem: Rady Zw. Zaw., oraz St. Rob. Chrz., w ten sposób mieszkańcy zyskują pewność, że uzyskane z uboju mięso będzie sprzedawane na ich potrzeby i korzyść, mniej zaś wędrować będzie na zachód.

Popierajcie przemysł polski!

Ogłoszenia.

MAGAZYN OBUWIA
L. DUTKOWSKI
Radom, ul. Lubelska 38.

2-10

Zakład Fryzjerski
Władysława Łazowskiego
w Radomiu ul. Lubelska № 34.
Perfumerja. Specjalny Salon
Damski i Męski
oraz farbowanie włosów. 1-1

Polecamy Sz. Publiczności następujące firmy.

Księgarnia powszechna J. CZAJKOWSKIEJ.
Lubelska 40. 4-5

FABRYKA GILZ DO PAPIEROSÓW
M. PASCHALSKI
RADOM. 15-1

5-10 MAGAZYN GALANTERYJNY
A. ŻUBIŃSKIEGO
ul. Lubelska № 23 konfekcja męska; № 28 konfekcja damska.

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH
A. ŻUKOWSKIEGO
Lubelska № 37.

Redaktor: Franciszek Bilek.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

KSIĘGARNIA POWSZECHNA

J. CZAJKOWSKIEJ, Lubelska 40

poleca:

Popularne odczyty do obrazów świetlnych, oraz książki 3-5 ludowe Brzezińskiego, Antoski i inne.

Za nagrodą!

Dnia 5-go bm. z przedsiönka waganu II klasy pociągu kurjerskiego, przychodzącego do Radomia o godz. 6-ej rano, zabrany został pled granatowy z trendzlami po jednej stronie w czerwone kraty. Jeśli który z podróżnych zabrał takowy pomyłkowo to zechce zwrócić za nagrodą pod adresem: Stefan Bielki, Radom, ul. Skaryszewska № 11.

Ubezpieczenia od ognia

Zabudowań miejskich i wiejskich, ruchomości domowych, towarów, fabryk i zakładów przemysłowych, oraz ruchomości i produktów rolnych

PRZYJMUJE:

Główna Agentura Warszawskiego T-wa Ubezpieczeń od Ognia

w RADOMIU, ul. Lubelska № 33.

Ubezpieczenia przyjmują również AJENTURY WARSZAWSKIEGO TOWARZYSTWA we wszystkich miastach i powiatach ziemi Radomskiej. 22-2

KONSTRUKCJE ŻELAZNO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

RADOM, UL. DŁUGA NR. 38.

POLECA:

DACHÓWKI piaskowo-cementowe lekkie i trwałe.

PŁYTY trotuarowe, rynsztoki, podrynniki.

RURY różnych rozmiarów do kanalizacji.

CEMBROWINY, posadzki cementowe, tarasy.

KONSTRUKCJE żelazno-betonowe. 9-20

SŁUPY I SZUPKI do ogrodzeń, ogrodów, klombów i skwerów. 9-20

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazno-betonowe. * Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa. 9-20

A. SOCZEK

RADOM, ul. LUBELSKA № 28.

OPTYKA. MECHANIKA. CHIRURGJA.

APARATY FOTOGRAFICZNE I PRZYBORY DO TAKOWYCH.

LATARKI ELEKTRYCZNE. * DZWONKI ELEKTRYCZNE.

PRZY ZAKŁADZIE WARSZTAT OPTYCZNY. 10-6

TOW. AKC.

„Ł. J. BORKOWSKI”

Radom, ul. Szeroka Nr. 1.

sznurowadła papierowe po 40 halerzy para, szpagat papierowy, żelazo, oleje, smary, wszelkie artykuły techniczne, koks, węgiel drzewny, drzewo opałowe. 8-5

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

ST. BRZOZOWSKI I M. J. SZMORLIŃSKI

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1.

19-24

POLECA: TEKSTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT I GWOŹDZIE.

JÓZEF OSIŃSKI I SYN

**FABRYKA NARZĘDZI
ROLNICZYCH.**

ROK ZAŁOŻENIA 1865

RADOM, ul. Zgodna № 10.

13-5

Wydawnictwo Radomskiej Spółki Wydawniczej.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.